

20.2.2001

1277/4/00

VASTAUS KANTELUUN OLESKELULUVAN SIIRTÄMISEN VIIVÄSTYMISTÄ KOSKEVASSA ASIASSA

1 KANTELU

Arvostelette eduskunnan oikeusasiamiehelle 22.5.2000 osoittamassanne kantelukirjoituksessa Ulkomaalaisviraston ja Suomen New Delhin suurlähetystön menettelyä Intian kansalaisen A:n oleskelulupaan liittyvässä asiassa. Kerrotte, että A kadotti Intian matkallaan passiinsa, johon oli merkitty hänen pysyvä oleskelulupansa Suomessa. A jätti 8. 11. 1999 Suomen New Delhin suurlähetystöön hakemuksen, jossa hän pyysi kadonneeseen passiinsa merkityn oleskeluluvan siirtämistä hänen uuteen passiinsa. Pyydätte oikeusasiamiehen apua, jotta A saisi päätöksen oleskeluluvan siirtämisestä koskevaan hakemukseensa ja voisi palata Suomeen.

2 SELVITYS

Kirjoituksenne johdosta on hankittu selvitystä Ulkomaalaisvirastosta ja ulkoasiainministeriöltä. Saatua selvitys oheistetaan tiedoksenne ottaen huomioon, mitä julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 24 kohdassa on säädetty.

Selvityksestä ilmenee, että oleskelulupa on kantelun tekemisen jälkeen tullut siirretyksi A:n uuteen passiin 9.8.2000. Kantelijan toivomus on siten toteutunut.

3 RATKAISU

3.1 Ulkomaalaisviraston menettely

Ulkomaalaisvirastolta saadusta selvityksestä käy ilmi, että oleskeluluvan siirtoa koskeva lausuntopyyntö saapui Ulkomaalaisvirastoon telekopiona 15.11.1999. Ulkomaalaisvirasto antoi lausuntonsa Suomen New Delhin suurlähetystölle 14.2.2000. Lausuntoasian käsittely kesti Ulkomaalaisvirastossa noin 3 kuukautta.

Tämän johdosta totean seuraavan.

Asian käsittely ei ole tältä osin nähdäkseni aiheettomasti viivästynyt. Katson, että Ulkomaalaisviraston osalta ei ole muutoinkaan ilmennyt aihetta epäillä lainvastaista menettelyä tai velvollisuuden laiminlyöntiä.

3.2 Suomen New Delhin suurlähetystön menettely

Ulkoasiainministeriön 11.9.2000 päivätyn selvityksen mukaan Suomen New Delhin suurlähetystö siirsi A:n pysyvän oleskeluluvan hänen uuteen passiinsa 9.8.2000. Siirto uuteen passiin tehtiin vasta noin 6 kuukautta sen jälkeen kun Ulkomaalaisvirasto oli 14.2.2000 antanut suurlähe-

tystölle lausunnon, jonka mukaan A:n oleskelulupa Suomessa ei ollut rauennut.

Tämän johdosta totean seuraavan.

Oikeusohjeet

Ulkomaalaislain 1 §:n 3 momentin mukaan ulkomaalaisen oikeuksia ei saa tätä lakia sovellettaessa rajoittaa enempää kuin on välttämätöntä.

Ulkomaalaisasetuksen 15 §:n 3 momentin mukaan Suomen edustusto voi siirtää pysyvän oleskeluluvan uuteen passiin, mikäli lupa ei ole rauennut.

Perustuslain 21 §:n mukaan on jokaisella oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä.

Kannanotto

Suurlähetystön alun perin tekemä lausuntopyyntö oli sinänsä ollut aiheellinen eräiden epäselvyyksien tarkistamiseksi. Mielestäni suurlähetystö ei ole kuitenkaan esittänyt hyväksyttävää syytä siihen, että A:n oleskeluluvan siirtäminen oli viivästynyt vielä senkin jälkeen, kun Ulkomaalaisvirasto oli 14.2.2000 toimittanut suurlähetystölle ilmoituksen siitä, että oleskelulupa oli edelleen voimassa. Ulkomaalaisviraston mukaan A:lle oli myönnetty pysyvä oleskelulupa jo 1996. Pelkästään se seikka, että suurlähetystössä oli mahdollisesti epäilty oleskeluluvan tulleen myönnetyksi riittämättömin perustein tai että asianomaisen henkilön asioihin oli suurlähetystön mielestä liittynyt jotakin muuta epäselvyyttä, ei ole oikeuttanut suurlähetystötä viivyttämään oleskeluluvan siirtämistä uuteen passiin. Ei ole edes väitetty, että A:n oleskeluluvan voimassaolo olisi jäänyt riitaiseksi 14.2.2000 saadun ilmoituksen jälkeen. Mahdolliset muut epäselvyydet olisi tullut selvittää erikseen. Käytettävissäni olevasta aineistosta ei käy kuitenkaan ilmi, että suurlähetystö olisi 14.2.2000 jälkeen pyrkinyt aktiivisesti käynnistämään tällaisia selvityksiä.

Ulkoasiainministeriö myöntääkin, että asian käsittely viivästyi kohtuuttomasti. Ulkoasiainministeriö ilmoittaa korostaneensa edustustojen henkilökunnalle järjestetyissä maahantuloasioita koskevissa koulutustilaisuuksissa hyvän hallinnon edellyttämää asioiden joutuisaa käsittelyä. Tarkoituksena on, että vastedes oleskeluluvan siirtämispäätökset tullaan tekemään viivytyksettä. Tämän johdosta tyydyn kiinnittämään Suomen New Delhin suurlähetystön huomiota vastaisen varalle siihen, että perustuslain 21 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi ilman aiheetonta viivytystä. Tämä oikeusturva kuuluu kansalaisuudesta riippumatta jokaiselle, joka joutuu Suomen viranomaisten kanssa tekemisiin.

Tässä tarkoituksessa lähetän ulkoasiainministeriölle jäljennöksen tästä vastauksestani edelleen Suomen New Delhin suurlähetystölle toimitettavaksi. Toimitan vastaukseni tiedoksi myös Ulkomaalaisvirastolle.

Kirjoituksenne liitteet palautetaan ohessa.

Oikeusasiamies
Lauri Lehtimaja

Esittelijä
Jari Pirjola